

IZHAJA VSAK DAN

Štev. 100. se prodaja po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tiskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvd. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. kvadratno, zabavne, poslane, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka dodatna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo dopolniti naročnino, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 3-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo in rakopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izjavitelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konvencij lista „Edinost“. — Nacionalna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 20. Poštno-hranilnični račun štev. 841-652. TELFON IL 11-57

Strahovlada na Hrvatskem.

Tajni svetnik in hrvatski minister za Hrvatsko izven službe g. Geza pl. Josipovich je priobčil v nemških listih članek o sedanjih krizi na Hrvatskem in o vzrokih, ki so doveli do komisarjate. To pismo razkriva na eni strani namene, po katerih streme Madjari v vsej svoji politiki nasproti Hrvatski, na drugi pa je preznačilno za tisto družbo politikov, ki jej pripada g. Geza Josipovich. Družbo smo rekli, ker o stranki ne more biti govora, kjer ljudje se svojimi nameni in se svojim postopanjem stoji izven želja, ciljev in čustvovanja naroda, ljudje, ki so narodu povsem tuji, narod pa njim.

Gospod Geza Josipovich je zato tudi na stališču, da je bilo imenovanje kraljevega komisarja povsem opravičeno. On, g. Geza Josipovich, ne more ničesar očitati ogrski vladi radi tega imenovanja. In zakaj? Kaki so argumenti, s katerimi g. minister izven službe podkreplja to svoje — madjarsko mnenje?

Piše namreč: „Kriza na Hrvatskem se je v zadnjih mesecih tako poojstrila, da se je morala ogrska vlada odločiti za energičen korak!“ To in pa očitjanja o taktičnih pogreškah, ki jih je baje zakrivila opozicija na Hrvatskem: to je vse, kar ve povedati g. Geza v opravičenje nezasiščenega zakonolomstva in brutalno-nagega nasilja od strani ogrske vlade. Seveda je potem toliko previden, da skuša z medom mazati okolo ust hrvatske javnosti in trositi peska v oči vsemu svetu, da bi kazal v manje odloznojni luči — samega sebe! Želi namreč, da ne bi to stanje dolgo trajalo in da bi ogrska vlada sedaj, ko je Ogrska pokazala svojo moč nasproti Hrvatim, začela z drugačno smoteno politiko.

Pred vsem bi bilo g. Gezi v dolžnost, da navede tista konkretna dejstva, ki baje opravičujejo imenovanje komisarja, ali z drugo besedo: suspendiranje ustavnih pravic in vsake politične svobode, etabliiranje absolutizma v — kakor kažejo dogodki — najkrutejih oblikah. Je-li kaj dokazal? Spoštni frazo: da se je stanje poojstrilo? Ali! A če hočemo tudi tej goli kosi — ciji suhe — priznavamo to kar nara — resnice, potem pa ta fraza še posebno opravičuje ogrske vlade, pač vsebuje najstrožjo obsojbo tudi g. Josipovicha, ki čitno naglašja, da je bila ogrska vlada prisiljena pokazati svojo moč. Ta izjava g. ministra mora pognati rdečico jeze v obraz vsakega poštenemu Hrvat. Ta izjava pomenja očitno revolucijo proti zakonu in pravicam Hrvatske, zagotovljenim v veljavnih in nikdar preklicanih pogodbah. S to izjavo je g. minister odkril in priznal, da je pripravljen opravičevati (in s tem faktično tudi podpirati) vsako nasilje Madjarov. Na tem, da se je kriza poojstrila, niso krive opozicijske stranke, ali, točneje rečeno, tista stranka, ki je vodila hrvatsko narodno politiko, — hrvatsko-srbska koalicija — ker ta ne le da ni kršila nobenega zakona, ki ureja razmerje med Hrvatsko in Ogrsko, marveč je z znano reško resolucijo napravila zadnji poskus, da bi med Ogrsko in Hrvatsko prišlo do urejenega, če že ne prijateljskega, pa vsaj mirnega znošljivega razmerja. Ogrska vlada je bila, ki je neprestano — in tudi po reški resoluciji — kršila te zakone in drobila pravico za pravico Hrvatske, trgala kamen za kamenom iz zgradbe hrvatske nezavisnosti, hrvatskega prava do sa-

modoločbe, neomajno fundiranega v istih zakonih! Kršenje zakonov in gaženja pravic — to pa vedno napravljajo hudo kri na drugi strani! Le v tem madjarskem nasilju je vzrok, da se je kriza poojstrila. In sedaj vam prihaja tu ta ljubeznivi Geza in skuša opravičevati odredbo tiste ogrske vlade, s katero bi hotela stanje, navstalo vsled nasilja, sanirati z novim nasiljem, ki postavlja krono vsem dosedanjim nasilstvom! Izjava Josipovicha je torej gnusno licemerstvo, je falzifikacija dejstev in (s hrvatskega stališča) narodno izdajstvo.

G. bivši minister priporoča — kakor že gori rečeno — naj bi ogrska vlada začela proti Hrvatski z drugačno smoteno politiko. In g. Geza je tudi toliko prijazen, da nam pripoveduje, kaka naj bi bila ta politika. Z nekoliko dobrohotnosti na gospodarskem polju naj bi kaptivirala Hrvate, da bi jih mogla politično in državnoopravno ubijati! To je začetek in konec Josipovichove modrosti kakor bivšega in morada bodočega ministra za — Hrvatsko! Madjaronstvo najcisteje vode, ki ne pozna nobene dolžnosti do svojega naroda in ki tudi ne pozna politične morale. Madjari naj ne nosijo noža v roki, ampak pod sukno. Če nam g. bivši minister pravi, da ne bi bilo prišlo do sedanje krize, ako bi se bila strogo izvajala nagodba iz leta 1868, govori resnico, ali obenem zagreša najhujše hinavstvo, kajti z vso pravico moramo vprašati g. ministra: če se mu točno in strogo izvajanje nagodbe zdi jedino pametna politika Ogrske nasproti Hrvatski, zakaj ni tega stališča zastopal, zakaj je azlstrlal vsem kršenjem te nagodbe na škodo Hrvatske tedaj, ko je bil — on minister?!!

Je pač madjaron, člen tiste male družbe, ki je tuja svojem narodu in narod njej! To svojo madjaronsko dušo razkriva tudi v zaključku svojega pisma, kjer še enkrat priporoča: Madjarom milejše metodo, pravično, lojalno, prijateljsko politiko nasproti Hrvatski. Same fraze, ki morejo preslepiti le najivne ljudi. Hrvatska ne zahteva nikake mile metode, nikake prijateljske dobrohotnosti na polju gospodarskem. On zahteva strogo izvajanje zakona, ki ji jamči narodno, finančno in državnoopravno neodvisnost. Ne v kakih gospodarskih koncepcijah, ampak v popolni neodvisnosti, v pravi samodoločbi, je jedino jamstvo tudi za gospodarski napredek dežele! Ogrska nima nikake pravice, da kaže Hrvatski svojo „moč“. Razmerje med Ogrsko in Hrvatsko, kakor je ustanovljeno v nagodbi, sankcionirani po monarhu, ni vprašanje moči, ampak razmerje med dvema enakopravnima kompacientoma. Zato zaključujemo, da izjava ministra Josipovicha, kakor da bi imela Ogrska pravico do neke „moči“ nad Hrvatsko, mora pognati rdečico jeze v obraz vsacega Hrvata, pa tudi srma, ako uvažujemo, da je ta izjava prišla izpod peresa človeka, ki — naj bi bil hrvatski plemenitaš!

V naravnost drastični luči kaže vso brutaliteto Cuvajevega režima odprto pismo na komisarja Cuvaja, ki je Mirko pl. Pisič priobčuje v ljubljanskem „Danu“ in ki se glasi:

Dne 29. februarja 1912 obsodilo me je zagrebško policijsko ravnanje, da do enega leta na izgon iz Zagreba, ker sem baje nevaren „javnemu miru in redu“, s policijskim spremstvom so me odpeljali v moj rojstni kraj. Na mojo izrečno zahtevo,

da se mi izda pismena razsodba, mi je obljubil mestni policijski uradnik g. Kopsa, da se mi ta dopošte, a iste še do danes nisem prejel!

V rekomandiranem pismu sem zahteval iz svojega rojstnega kraja dostavo prepisa razsodbe in to ponovno, a dobil nisem ničesar!

Ko so me gnali kakor najzloglasnejšega zločinca iz Zagreba, mi ni dovolil šef kraljevskega policijskega ravnateljstva v Zagrebu g. Sporčić sestanka niti z mojo obitelji, niti z mojo materjo, ki žive v Zagrebu: iz Zlatarja sem zaprosil, da se mi dovoli vsaj dve uri bivanja v Zagrebu, da uredim svoje poslovne in trgovske zadeve, ker imam svojo protokolirano firmo v Zagrebu, a ista vsled mojega izgnanstva trpi znatno škodo.

Na zadtilo in odgovornost zagrebškega policijskega agenta g. Martinjaka prišel sem nekega dne v Zagreb, kjer bi naj dobil dovoljenje, da smem urediti svoje rodbinske in trgovske zadeve, a na veliko moje začudenje in razočaranje me je prijel na kolo dvoru policijski stražnik, ki me s pretnjo aretacije ni pustil niti na peron, tako, da sem bil prisiljen, ker nisem mogel kupiti niti voznega lista, potovati mesto domov v Podusjed; isto se mi je zgodilo kmalu nato drugič, ko sem hotel po trgovskem poslu v Križevac, na ukaz policije sem pa moral oditi v Sisek.

Vi, prevzvišeni gospod ste o tem dobro informirani, obvestil sem Vas o tem tudi iz Ljubljane jaz sam, a do danes še nisem prejel nikake odredbe, živim pa tu od dne do dne v vedni negotovosti, ne trpim samo fizično in moralno, temveč tudi gmotno, a to vse radi nezakonitega postopanja in nespoštovanja zakonov od strani šefa kr. zagrebškega policijskega ravnateljstva g. Sporčića.

Dne 8. marca 1912 sem prišel v Zlatar, a sem moral takoj v osemndnevni zapor radi delavskega pokreta v Bedekovčini, konstatiram pa, da mi je bilo mogoče ostati v svojem rojstnem kraju vsled svoje obljube, da se iz mesta Zlatar ne podam nikamor niti v bližnjo okolico.

Tako se glasi odredba poglavarstva.

Sedaj pa se je vsa stvar izpremenila pred nekoliko dnevi v sledeči smeri: brez kake razsodbe in kakega odloka, pismenega ali ustmenega, ne smem več ne samo v Zagreb, ne samo na teritorij troedine kraljevine, temveč tudi v svoj rojstni kraj Zlatar več!

Dne 28. marca 1912. odpotoval sem v Hrvatsko, a brutalno so me pregnali iz domovine in odpravili preko meje; na svoje vprašanje: zakaj? nisem dobil odgovora.

Danes pa sem dobil obvestilo, da je izdan proti meni aretacijski nalog, ako prekoram kdaj mejo svoje domovine Hrvatske!

Značilno je to, da se mi moja pisma, ki jih dobivam iz Hrvatske v Ljubljano, dostavljajo odprta, da se moje drzovjave s plačanim odgovorom iz Ljubljane v Zagreb ne dostavljajo in to brez vsakih razlogov itd. itd.

Prevzvišeni gospod! Resnica je, da se v deželi nasilstev, ne da uiti očem policije, a jaz nimam niti najmanjšega povoda, da bi bežal tudi pred Vašim komisarjatom, moja vest je popolnoma čista! Za vse nadaljne pogone proti moji osebi, s katerimi se me od meseca februarja dalje preganja in to

dosledno brez vsakega vzroka, ko se me podi iz moje domovine, ovira v mojih trgovskih poslih, ko se me razdružuje od moje obitelji, je odgovorna samo ena oseba in to ste Vi prevzvišeni gospod.

Zato bom pa tudi izvajal posledice — in vrnem se v Hrvatsko.

Živela Hrvatska!

Položaj na Hrvatskem.

ZAGREB 9. (Izv.) Člani hrvatsko-srbske koalicije se združijo v enotno celoto, da protestirajo proti dosedanjim nasilstvom kraljevega komisarja pl. Cuvaja, člani hrvatsko-srbske koalicije pozovejo v Parizu živečega publicista in odvjetnika dr. Hinka Hinkovića, da na primeren način obvesti o vseh drakonskih naredbah mednarodni odsek za zatirane narode. Tajnik mednarodne zveze zatiranih narodov Pailisier, nekdanji dunajski dopisnik pariškega „Matina“, bo ukrenil vse potrebne korake, da se osvetli oligarhično postopanje ogrske vlade, ozioroma njenega eksponenta kraljevega komisarja v Zagrebu. Vsi zagrebški trgovinski in industrijski krogi skušajo stopiti v najtesnejše zveze z krogi slovanske severne industrije.

Čehi za Jugoslovane.

PRAGA 9. Vse češke stranke so se te dni obrnile na glavna vodstva opozicijskih strank v Zagrebu s prošnjo, da jim preskrbe potrebnih in točnih informacij glede Cuvajeve strahovlade na Hrvatskem. Vse češke stranke so odločene energično nastopiti tako v parlamentu, kakor tudi v delegacijah zoper Khuenov režim.

Stališče jugoslovanskih poslancev.

ZAGREB 9. V tujakšnih političnih krogih zatrjujejo, da se v kratkem vrši sestanek vseh hrvatskih, slovenskih in srbskih poslancev iz vseh jugoslovanskih dežel. Ta sestanek bo v Ljubljani, na katerem se sestavi skupen manifest vseh jugoslovanskih poslancev na narod, spomenica na vladarja in na vse kulturne narode v Evropi.

ZAGREB 9. Hrvatska delegacija v ogrsko-hrvatskem državnem zboru je sklenila na prvi povelikonočni seji državnega zbora, ki bo 12. t. m., protestirati proti tiranskemu postopanju na Hrvatskem in nato takoj zapustiti zbornico.

SPLIT 9. Predsednik hrvatske pravaške stranke Prodan je stavil predlog, naj se eksekutivni komite stranke skliče 10. t. m. k protestnemu zborovanju proti dogodkom na Hrvatskem.

Kongres češke državno pravne stranke.

PRAGA 9. Dne 7. in 8. t. m. so imeli delegati češke državno pravne stranke kongres. Kongres je izrekel Srbom in Hrvatim svoje najtoplejše simpatije v njih boju ter izrekel upanje, da dovede skupni boj do ustanovitve samostojnega češkega kraljstva na severu in do absolutne neodvisnosti hrvatskega naroda na jugu.

Preselitev listov.

ZAGREB 9. Preventivna cenzura deluje z najbrezobzirnejšo strogostjo. Listi so zaplenjeni po dva, trikrat. Dokaz šikan vladne preventivne cenzure je tudi „Srbski Glasnik“. Cenzura je mirno dovolila, da se je tiskala cela naklada. Ko je bil list dotiskan, ga je vsega zaplenila. Opozicijski listi se nameravajo izseliti iz Hrvatske. „Srbobran“ najbrže v Novi Sad; „Hrvatski Pokret“ pa v Brežice na Štajersko. Skupna opozicija tudi razmišlja načrt, kako bi sedaj izdajala

„Tu se dobiva razsodba sodišča, glasom katere je bila Heloisa Tison obsojena na smrt radi zločina zarote.“

„Ali čuješ,“ je tulila blazna ženska, okoli katere so se jeli zbirati vojaki narodne garde „Čuješ, na smrt obsojena! Radi tebe, samo radi tebe umore mojo hčer! Čuješ, radi tebe, Avstrijanka?“

„Gospodje“, je dejala kraljica, „prosim Vas v imenu nebes, da me pustite zopet gori, če me že nečete oprostiti te blazne ženske, kajti ne morem prenašati očitkov te revice: strejo mi še srce, četudi so neopravičeni.“

Kraljica se okrenila v stran in ihtela bolešno.

„Da, da, le jokaj hinavka!“ je zaklicala blazna ženska, „le jokaj! Drago poplačaj svoj šopek; sicer je morala slutiti kaj takega, kajti tako umirajo vsi, ki služijo tebi. Prinašaš nesrečo, Avstrijanka: umorili so tvoje prijatelje, tvojega soproga, tvoje bratitelje, in sedaj umore še mojo hčer. Kdaj vendar obglavijo tebe, da ne bo treba nikomur več umirati zate?“

Nesrečnica je izgovorila te besede besnim glasom in pretečim obrazom.

(Daje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 64
Roman iz časov francoske revolucije. — Pisal
Aleksander Dumas star.

Na tleh je sedela, ali bolje, ležala v kotu ogelnega kamena, nahajajočega se tik pri durih, neka ženska. Bila je Tisonka, katere ni bila kraljica v svoje lastno začudenje videla že štirindvajset ur.

Kraljica je že uzrla dan, drevesa, vrt, in onkraj ograje, ki je zapirala ta vrt; njeno je hrepeneče oko poiskalo malo krčmo, kjer so jo brezdomno pričakovali njeni prijatelji. Ko je Tisonka začula korake, je umaknila svoje roke in kraljica je zagledala njen blede, pod sivimi lasmi postarani obraz.

S počasno kretnjo, kakor ljudje, ki jim nedostaja pameti, je pokleknila Tisonka pred duri in zastavila Mariji Antoinetti prehod.

Prestrašena vsled groznega obraza te ženske in njenega počenjanja, je kraljica vzdiknila:

„O moj Bog, gospa, kaj se Vam je pripetilo?“

„Pripetilo se mi je... ali veste?“ je odvrnila ženska; „Vi vendar veste, saj je bila obsojena radi Vas.“

„Kdo?“

„Heloisa.“

„Vaša hči?“

„Da, ona, moja hči!“

„Obsojena? Od koga? kako? zakaj?“

„Ker je prodala šopek...“

„Kateri šopek?“

„Šopek nageljnikov... Saj ona ni cvetličarka,“ je dejala Tisonka, kakor da bi skušala zbrati svoje spomine, „kako je mogla prodati ta šopek?“

Kraljica je trepetala. Neka nevidna vez je spajala ta prizor s sedanjimi položajem; uvidela je, da ne sme zgubljati časa z nepotrebnim kramljanjem.

„Moja dobra žena,“ je dejala, „prosim Vas, pustite me mimo, pozneje mi poveste vse to.“

V tem hipu se je začul hripavi glas nekega raznašalca: „Tu se dobiva razsodba sodišča, glasom katere je bila Heloisa Tison obsojena na smrt radi zločina zarote!“

„O, moj Bog!“ je mrmrala kraljica, ki ji ni ubežala niti besedica tega groznega naznanila.

„Na smrt obsojena,“ je vzdiknila mati, „moja hči obsojena! Moja Heloisa zgubljena! Oh!“

„Uboga žena,“ je dejala kraljica, „verujte mi, da Vas pomilujem.“

„Ti?“ je rekla Tisonka, a medtem se ji je nenadoma jela nabirati kri pod očmi.

„Ti me pomiluješ? Nikoli, nikoli!“

„Motite se, pomilujem Vas iz vsega srca, toda pustite me mimo.“

„Tebe naj pustim mimo?“ je vzdiknila Tisonka in se zakrohotala. „Ne, ne! Ne pustim te pobegniti iz tvojega zapora. Ti moraš tudi umreti, ako se to zgodi moji hčeri!“

„Gospodje, prosim za pomoč,“ je zavpila kraljica, „Moj Bog! moj Bog! Saj vidite, da je blazna.“

„Ne, nisem blazna, ne, vem, kaj govorim,“ je vpila Tisonka. „Glejte, res je, upriporjena je bila zarota, Simon jo je razkril. Moja hči, moja uboga hči je prodala šopek. Priznala je pred revolucijskim sodiščem; bil je šopek iz nageljnikov, v cvetlicah so tičali papirji.“

Zopet je bilo čuti glasnik glas, ki je ponavljal:

na Dunaju svoj skupen organ, ki naj bi hitro informiral vso evropsko javnost o tekočih zadevah na Hrvaškem.

Osješka skupina hrvatskih poslancev.
OSJEK 9. Zastopnik dr. Pinterović je brzojavno zaprosil grofa Teodora Pejačevića kot predsednika hrvatske delegacije v ogrsko-hrvatski zbornici, da naj skliče konferenco vseh hrvatskih delegatov v Budimpešto zaradi proglašenja kraljevega komisarjata. Zatrjujejo, da tej konferenci prisostvujejo tudi delegati hrvatsko-srbske koalicije.

BRZOJAVNE VESTI.

Delegacije.

DUNAJ 9. (Izv.) Rok za sklicanje delegacij še ni definitivno določen. Delegacije se najbrže snidejo med 20. in 23. aprilom t. l.

Namestnik vojnega ministra.

BUDIMPEŠTA 10. (Izv.) V tukajšnjih ogrskih političnih krogih se vedno bolj učvrščuje misel, da skupni minister vitez Auffenberg kmalu demisionira. Za njegovega naslednika še vedno imenujejo generala Krobatina.

Badeni odstopi?

LVOV 9. (Izv.) Gališki deželni maršal pl. Badeni odstopi v najkrajšem času. Za njegovega namestnika se imenujeta bivši finančni minister dr. pl. Koritovsky, oziroma bivši deželni minister dr. Abrahamowicz.

Khuenovo stališče omajano.

BUDIMPEŠTA 9. (Izv.) Khuenovo stališče je čimbolj omajano. V najožjih krogih ogrske delegacije govore, da Khuen-Hedervary-jeva politika ne uspe na Ogrskem in da bo ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary prisiljen demisionirati.

Državni tajnik Kidderlen-Wächter odstopi.

BEROLIN 9. (Izv.) V diplomatskih krogih zatrjujejo, da v kratkem odstopi državni tajnik Kidderlen-Wächter.

Madžarsko nasilstvo na Reki.

REKA 9. „Novi list“ poroča, da je postajenalec na Reki poklical k sebi vse železniške uslužbence hrvatske narodnosti, ki so nameščeni na Reki, Delti in Brajdici ter jim naznanil, da so premeščeni na Ogrsko in da morajo svoje nove službe nastopiti v roku 3 mesecev. Mesto hrvatskih uslužbencev pridejo na Reko sami Madžari.

Zaroka v cesarski hiši.

DUNAJ 9. Včeraj se je nadvojvodinja Elizabeta Franciška, najstarejša hči nadvojvodinje Marije Valerije in nadvojvode Franca Salvatorja, v prisotnosti cesarja v Wallseeju zaročila z nadporočnikom pri 2. dragonskem polku, Jurijem Julijem Waldburgom. Cesar je zaročencema napil.

Sokolski zlet v Pragi.

PRAGA 9. Sokolskega zleta se udeležijo tudi poljski Sokoli. Zleta se dalje udeležijo tudi Rusi.

Nevarne bikoborbe.

AVIGNON 9. Pri eni tukajšnjih bikoborb je bik nataknil torera na roge, ga vrgel v zrak in nato zmečkal, drugi bik pa je predri bariero in provzročil med gledalci tako paniko, da je bilo 30 oseb ranjenih.

Abesinski cesar bolan.

ADIS ABEBA 9. Neguš Menelik je težko zbolel, tudi cesarica leži težko bolna.

Papež proti politikanstvu duhovnikov v Nemčiji.

BEROLIN 9. „Berliner Tagblatt“ doznaje iz Rima, da v kratkem izide motu proprio papeža, s katerim je vsem toliko posvetnim, kolikor redovnim duhovnikom prepovedano pod kaznijo suspenzije govoriti na javnih shodih in se udeleževati političnih shodov. Ta papežev dekret so narekovali vedno večji prepri v nemškem cesarstvu.

PODLISTEK.

Grof Luksemburški

Opereta v 3 dejanjih. Spisala A. M. Willner in Rob. Bodanzky. Uglasbil Fran Lehár.

Par let sem lahko rečemo, da obvladuje Lehár vse operetne odtise, in če bi hoteli vprašati vse ali onega doživalca Lehárjeve lahkokrile muze, kateremu Lehárjevemu delu daje prednost, bi ga najbrž spravili v precejšnjo zadrego, kajti ugaja mu končno vse. Vendar pa bi najbrž našel med vsem onim ogromnim številom operetnega in prav specijalno Lehárjevega občinstva večino, ki bi se odločila v zgornjem vprašanju v prilog „Grofu Luksemburškemu“.

Libretto, povzet iz bohemskega, po naše bi rekli — ciganskega življenja pariškega umetništva, tistega umetništva, ki prenaša svoje trikrat prekritizane težave s tem večjim humorjem, čim manj je tiste sicer za filistre tako nujno potrebne, „nervus rerum“ imenovane stvari, in čim zvestejše, oziroma čim nezvestejše so mu razne Adette, Lisette, Ninette in Frisette, ta libretto je dal skladatelju dovolj prilike, da je vliil svojim svojim notam vso

Turški parlament.

CARIGRAD 9. Turški parlament bo sklican za 18. aprila.

Konec angleške stavke.

LONDON 9. V vseh premogokopih so zopet začeli z delom, toda ne v polnem obsegu, ker je mnogo premogokopov pod vodo.

Italijansko-turška vojna

Utrjene turške pozicije.

RIM 9. — Poročevalec lista „Corriere d'Italia“ poroča svojemu listu, da so Turki v Zuari izvrstno utaborjeni, da so zgradili utrdbe in okope v Vadi Beidda in da so tudi s strelivom in živčjem dobro pre-skrbljeni.

Spremembe v poveljeništvu italijanskega brodogoja.

RIM 9. Agencija Stefani javlja: Vrhovni poveljnik italijanskega brodogoja, admiral Faravelli, je stopil iz zdravstvenih razlogov v pokoj. Poveljnik druge eskadre Vialo je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vsega italijanskega brodogoja, admiral d'Aste Stella za poveljnika druge eskadre.

Gospodarstvo laško-liberalne stranke v Istri.

Motil bi se, kdor bi menil, da je polom v Puli, ki nam predoča toliko, naravnost verjetne gnilavi in kurupcije, le osamljen slučaj. Ne, ne! Da je to le en pojav velike splošne kurupcije, kakor jo je istrska italijanska oligarhija ne le tolerirala, ampak naravnost vzgajala in protežirala, o tem priča slučaj istotako kričeče kurupcije v občini Rovinjski. „Polaer Tagblatt“ opisuje ta slučaj tako-le:

Dr. Anton Sartori, član upravnega odbora v Rovinju, je vložil na namestništvo protest v davčnih stvarih. V Rovinju obstoji namreč pod imenom „l'Ampelea“ tovarna špirta in žganja. Papirji te tovarne sežajo do tržaške borze, a kapitalisti so jej istrski signori. Omenjeni protest dr. Sartorija pripoveduje, da je občinski odbor Rovinjski to podjetje od leta 1906 sem in za dobo kakih 50 let sem osvobodil od plačevanja občinskih dolič, tako, da plačuje to podjetje letno le 2680 mesto 70.158 K. Dr. Sartori naglaša v svojem protestu, da je dovolitev take olajšave po obstoječih zakonih in naredbah popolnoma nedopustna in se jo mora odpraviti! Slučaj je tem gorostasnejši in glasna priča o brezvestnosti občinske uprave, ako uvažujemo, da je občina Rovinjska revna in da ne razpolaga s polnimi blagajnami, da nima niti najprimitivnejših higijeničnih naprav in da obstoji tam še danes stara tradicija — tudi priča preslavne avite culture! — hiš brez stranišč, oziroma jednega velikega stranišča, ki je imenujemo po navadi — morje! Da se taki občini s tako malimi sredstvi in s tolikimi potrebami javnega zdravstva in človeške civilizacije, na tak način odtežajo dohodki, da se žnjimi maste posamičnimi signori: v to treba kamenenega srca in pomanjkanja vsake čustva do so-človeka in do skupnosti.

Že ta slučaj sam na sebi uprav kriči o nezasišani kurupciji, o najnesramnejšem okoriščanju signorov na škodo javnega blaga. Ali zopet bi se motili ako bi menili, da je ta slučaj lokaliziran na Rovinju in da je tamonjši občinski odbor zagrešil, ta škandal brez vednosti in podpore njih, ki bi morali občino kontrolirati in — čim so zapazili kak nered — prijeti gospode občinske upravitelje za ušesa. Ne! Škandal seza do Poreča, do sedeža slavnega deželne odbora. Tudi deželni odbor istrski ima svoj delež — kakor v Puli — tudi na tej kurupciji v Rovinju. Ni je samo toleriral, ampak naravnost pospeševal. Ne-verjetno sicer, ali resnica: deželni odbor ni razveljavil dotičnega sklepa občinske uprave v Rovinju, ampak ga je izrecno odobril!!

silo tistega božajočega in šegetojčega humorja, ki ga je v današnjih, kuge, lakote, vojne in drugih takih neveselčnih stvari prepolnih časih tako krvavo težko najti v vsakdanjem življenju, ki pa je vendar prav tako krvavo potreben, da se človek vsaj par uric pregoljufa preko svojih križev in težav.

Lehár pušča tu ob strani stare navade in manire, brez ouverture, skoraj brez uvoda, po par aligetro dvočetrtinskih taktih, takoj v najprejnejši karnevalski meteh, „ins volle Menschenleben“. Seveda, če bi človek še premišljeval, kdo bi potem še pel: „Karneval, ti nad vse krasni čas! Kdor najbolj nori, kralj je izmed nas“, s čemer začena zbor.

Zboru skladatelj ni določil večje uloge. Poleg uvodnega zbora, ki pa se zopet ponavlja pri Renéejevem nastopu še nekoliko prešernejše, je v prvem dejanju edino le še kratak zbor „Tak liri, liri, liri“, ki se poleg zopetne transpozicije prvega, karnevalskega, stavka zopet ponovi ob koncu dejanja. Ker se izpušča pri nas v drugem dejanju uvodni zbor, ima zbor opraviti edino le še v finalu drugega dejanja. Naš zbor je bil pri obeh predstavah, nedeljski in ponedeljski še dosti dober, le oni vpadi v finalu prvega dejanja bi bili lahko nekoliko sigurnejši in izrazitejši.

Glavna uloga grofa Renéeja Luksem-

Deželni odbor je pomagal odjesti davko-plačevalcem za tako ubogo občino velikansko svoto 67.000 K in jih je vrgel bogatemu podjetju, na katerem so intaresirani isti signori!!

Slučaj je res tako gorostasen, da mu ne treba nikakega komentarja. Kriči dovolj že sam po sebi. Popolnoma soglašamo s pripombo v „Polaer Tagblattu“: Deželnemu odboru, ki naj bi bil nad strankami in ki mu je prva dolžnost, da skrbi za blaginjo prebivalstva, je torej delniška družba „Ampelea“ bliži, nego pa davke plačujoče prebivalstvo. To je isti deželni odbor, ki je dajal potuho tudi kurupciji v Puli.

Slavna centralna vlada pa naj le izpraša svojo vest, koliko krivde zadevle njo na tem nezasišnem stanju, ker je ta zistem najsmrdljiveje kurupcije podpirala leta in leta in je v sicer redkih slučajih, da se je kakemu namestniku vzbudila vest, raje slusala istrske signore, nego pa glas vesti!

Domače vesti.

Za slovensko poroto. Magistrat razpošilja obvestila dotičnikom, ki jih je vsled reklamacije g. dr. Slavika vpisal v prvotno porotno listo porotnikov. Obvestilo ima pripombo, da je proti vpisu dopuščena utok v teku treh dni po dnevu vročitve odloka. Ta pripomba je le bolj formalnost, kajti tisti, ki jih je vpisal magistrat, imajo gotovo zahtevano kvalifikacijo. Le za one torej, ki imajo kak v zakonu utemeljen razlog, bi imel utok smisla. Vemo, da je porotniški posel za marsikoga neprijetna žrtev. Ali uvaževati moramo, da znači vpis naših ljudi v listo porotnikov korak naprej v našem splošnem napredku, ker izvojevali smo si novo važno pravico. S pridobivanjem pravic pa se, naravno, množe tudi dolžnosti in narašča odgovornost. Te dolžnosti se moramo zavedati vsi in v interesu našega splošnega, lepega napredka se jej ne smemo odtežati. Za doprineseno žrtev bo imel vsakdo zavest, da je doprinesel tudi on k uveljavljenju tržaškega Slovenstva na prevažnem polju kazenskega sodstva, k izvojevanju pravice našega jezika tudi na tem polju.

Neresnična vest o Pajerjevi smrti. Včerajšnji „Piccolo“ je dobil iz Gorice fono-grafično vest, da je deželni glavar vitez Pajer v nedeljo opoludne umrl. Ta vest ni odgovarjala resnici in je bil torej „Piccolo“ žrtev mistifikacije. Ne prihaja nam na misel, da bi morda izbijali šale iz „Piccola“ radi tega. Noben list, posebno pa dnevnik, ki mora sproti poročati in ne more kontrolirati došlih mu vesti na njihovo resničnost, ni nikoli varen, da bi se mu ne dogodilo kaj takega. To je ravno, kar smo hoteli naglasiti ob tej priliki na adresu njih, ki ne morejo najti besed, s katerimi bi dali izraza svoji nevolji, če se je nam dogodilo kedaj, da smo prinesli tako neresnično vest. „Kaj delajo vendar? Zakaj se ne informirajo, zakaj se ne prepričajo! Kako uredništvo je to!“ S takimi in enakimi sentencami kažejo taki-le večni kritiki svojo — modrost. Taka je, gospoda draga! Dnevnik, ki naj poroča sproti, se že mora zanašati na svoje dopisnike in ni krivda uredništva, če ga je kdo mistificiral, bodi že namenoma, ali pa le zato, ker je bil sam krivo informiran. Ko bi ljudje poznali ustroj urejanja dnevnika, bi izostala marsikatera krivična kritika, ki le žali njih, ki se trudijo pri listu in jim jemlje neizogibno potrebno veselje do tega mučnega dela.

Spomenik + dru. E. Volčiču. „Slovenski Pravnik“ objavlja naslednje prošnjo: Dne 22. novembra 1911 nenadoma in prerano umrl sodni svetnik dr. Edvard Volčič je po svojem neumornem delovanju na polju prosvete in po svojem značajnem življenju pač zaslužil, da dobi na novomeškem pokopališču, kjer počiva, nagrobni spomenik, ki naj ne pčja samo o pleteti njegovih najbližnjih, temveč naj bo tudi vidno znamenje

burškega je bila v rokah g. Iličiča, ki sme šteti to ulogo med svoje najboljše, ako ne za najboljšo, saj prihaja v njej njegov zvonik tenor res do popolne veljave. O posameznih njegovih pevskih točkah govoriti se nam ne zdi potrebno, vendar naj pa posebej omenimo njegovo nastopno pesem v prvem dejanju in pa ono nežno, naravnost mojstrsko peto in igrano „Rokavička, nežna tička“ v drugem dejanju. Pripomnimo naj tudi, da se je g. Iličič vseskoz odlikoval s fino, naravno igrjo.

Sebe vredno tovarišico je imel g. Iličič v gospici Thalerjevi v ulogi Angele. O pevskih vrlinah g. ce Thalerjeve smo že rekli svojo ob priliki njenega prvega gostovanja v Trstu in moremo dodati temu le še to, da je g. ce Thalerjeva s svojim nastopom v „Grofu Luksemburškem“ le še utrdila v nas prepričanje, da tiči v njenem grlu velik kapital, s katerim bo prej ali slej obdarjala drugo občinstvo, kakor pa je naše slovensko v naših ozkih slovenskih razmerah. Lahkoto, s katero obvladuje na tečajnejše postope, izredno čista, zvaneča višina, ki ji ne dela prav nikake težave, lepa razteznost navzdol: ali hočete še več!

Angelina nastopna pesem „Danes jaz se poročim“ je bila res nekaj izbornega, in prav tako tudi duet z Renéejem v začetku finala prvega dejanja.

priznanja in zahvalnosti za njegova dela. Na to misliti in za čim dostojnejši nagrobni spomenik skrbeti so poklicani v prvi vrsti blagopokojnikov tovariši, slovenski pravniki, ki najboljše vedo, kako vztrajno in pošteno se je dr. Volčič trudil za slovensko pravno stroko, in osobito, koliko dobrih pripomočkov je ostavil za izvrševanje pravosodja v slovenskem jeziku. Zato je društvo „Pravnik“ na svoji glavni skupščini dne 29. januarja t. l. smatralo za svojo častno dolžnost zavzeti se za nagrobni spomenik dr. Volčiču in povabiti predvsem svoje p. n. člane k prispevanju v ta namen. Slovenskim pravnikom pa naj se blagovolijo pridružiti tudi vsi oni, ki so blagopokojnega dr. Volčiča šteli med svoje prijatelje, ali ki hočejo sploh izkazati zasluženemu posmrtno čast temu mnogostranskemu slovenskemu pisatelju in odličnemu narodnemu delavcu. Prispevki, ki naj se pošiljajo do konca aprila t. l. društvu „Pravnik“ v Ljubljani, se bodo zabeleževali v „Sl. Pravniku“ in drugih slovenskih listih. — Odbor društva „Pravnik“.

Na razstavo Rendičevih slik v dvorani „Slovenske čitalnice“ opozarjamo še enkrat tembolj, ker se ista skoro zapre. — Vstopnina 40 stot.

„Toska“ pri Sv. Ivanu. V ponedeljek zvečer je priredila vrldsko-svetoivanska Cirilimetodova podružnica v svetoivanskem Narodnem domu gledališko predstavo v korist svoji podružnični blagajni. Za predstavo so si izbrali delo, ki, odkrito povedano, nikakor ni pripravno za tako majhen oder s tako priprostim sredstvi in z izključno diletantskimi močmi. „Toska“ zahteva gledališča z vso opremo, zahteva pa tudi igralcev, in to ne morda igralcev povprečne dobnosti, temveč najboljših rutiniranih igralcev, umetnikov, dočim pa je bila pri tej predstavi v res pravih rokah edino le glavna uloga Toske, namreč v rokah gospe Danilove, in potem le še ulogi Skarpija in kraljice Marije Karoline v rokah rutiniranejših igralcev gospoda Jaka Stoke in gospe Germe-kove.

Da nas potemtakem igralska stran prireditve ni mogla zadovoljiti, je umljivo, kar povemo popolnoma odkrito, kakor je to naša navada povsod in vselej, kedar nam gre ocenjevanje umotvorov „Toskine“ vrste. Za bodočnost priporočamo za take prireditve stvari, ki so lažje i po zunanosti i po vsebini.

Neprikrasno priznanje Izrekamo gospi Danilovi na njeni umetniški ustvaritvi, ki bi pa bila v drugih razmerah uspeša gotovo še popolnejše, Cirilimetodovi podružnici vrldsko-svetoivanski pa častitamo za gotovo lepem gmotnem uspehu, saj je bila dvorana polna skoraj do zadnjega prostora.

Salonskemu orkestru vrldskega Sokola pod vodstvom gosp. Adamiča vsa čast na glasbenih točkah med dejanji. — r.

Razstava slik in plastike (Salon d'Art) je odprta vsak dan od 9—1 in od 2—5, trg Goldoni št. 6, 1. nad. (Umetne fotografije „Stara Praga“, umetna keramika.)

Vstopnina 30 stotink. Delavci in dijaki 20 stotink.

Resnici na ljubo. Prejeli smo z Opčin in objavljamo: Slovenski družbi, ki ni mogla dobiti postrežbe v slovenskem jeziku v kavarni na Opčinah, naznanjamo, da g. Ciocchetti ni iz Italije, ampak je avstrijski orožnik v penziji. On ni kriv, da ne more pravilno govoriti slovenski, ker je rojen v avstrijskem Tirolu, pač pa vsako jutro, ko je on v kavarni, rad govori slovenski, kolikor zna ter se še jezi, da ne more govoriti slovenski. Natakari ni rodod Kraševac, marveč je rojen na Ogrskem, gospodinja gospa Marija Grbec je iz Kobdila, ne pa openska domačinka. Pri zadnjem ljudskem štetju je za-se in služkinjo prijavila slovenski občevalni jezik, a vpisal ju je ravnokar omenjeni Ita-

Višek pa sta dosegla Angele in Renée v duetu ki je gotovo najlepša točka cele opere s svojim krasnim valčkovim motivom, a vzdržala sta enako višino tudi v končnem duetu. Posebej naj omenimo gotovost obeh, ki se je pokazala posebno v dejstvu, da ju ni prav nič motil oni poskok, ki jima je bil potreben v duetu drugega dejanja vsled različne uglasitve orkestra in za odrom nameščenega glasovirja. Pohvalno naj omenimo tudi res krasne toalete g. ce. Thalerjeve.

Prav srčkan je bil drugi parček — Juliette (g. ca Janova) in Brissard (g. Vicanik). G. ca Janova je Juliette, kakoršne si pač le moram želeli, pravi tip one nedolžno razposajene, nad vse živahne, a vendar nikdar hudobne, lahko rečemo, nepokvarjene — saj menda prava ljubezen vendar ni pregreha in znak pokvarjene duše — prijateljice bohemskih umetnikov pariškega quartiera latina, katerim je „sestra, žena in mati obnem.“ In res se je popolnoma uživala g. ca. Janova v to ulogo ter nam jo podala prav po svoje ljubko. Prav posebna pohvala ji gre za njeno „Pierre je pisal“ v prvem dejanju. Prav dobro posrečile pa so se ji tudi ostale točke skupaj z zborom ali pa z njenim tovarišem Bimardom, g. Vicanikom, ki, odkrito rečeno, gotovo ni bog zna kak pevec, ki pa je vendar — sprejel je po drugem igralcu vrnjeno vlogo šele tri dni pred na-

lijan. Toliko resnici na ljubo in našim ljudem v razjasnilo. Ni mi namen, da bi branil dotični lokal, še manj pa, da bi nastopal proti slovenski družbi, ker vem, da je gospa včasih rada malo gostobesedna pri takem delu, odrekla pa ni še nobenemu domačemu društvu dobrote, ako ji je bilo možno ugoditi. Gospodar pa, kolikor je nam znano, ni še nikdar razžaljal našega naroda, pač pa ga spoštuje. Neki član in odbornik več društev.

Člane „Delavskega podpor. društva“ se opozarja na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Odborova seja se bo vršila v četrtek 11. aprila ob 8 uri zvečer v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1) poročilo odbora in načelnika 2) slučajnosti.

Podružnica Glasbene Matice v Trstu. Danes vaja za mešani zbor. Prosim točne in obilne vdeležbe. Pevovodja.

Pevsko društvo „Trst“. Danes ob 8. uri zvečer pevska vaja za moški zbor. Ker društvo nastopi že dne 21. t. m., so vsi gg. pevci naprošeni, da se prav gotovo udeležijo te vaje. — Jutri vaja za ženski zbor. Petje vodi kapelnik g. M. Polič.

Učiteljsko društvo vabi vse člane pomnoženega šolskega odseka in načelnike drugih odsekov na važen sestanek v šolo na Acquedotto v četrtek ob 6. uri popoldne. Radi nujnosti stvari so tudi drugi dobrodošli.

Konsorcijski slikarjev, dekoratorjev in sorodnih poklicev sklicuje za četrtek, dne 11. aprila t. l. ob 7. zvečer v telovadnico šole v ulici Giuseppe Parini izredni občni zbor, na katerem bo odbor poročal o izidu pogajanj za novo delavno pogodbo in o odločitvi prispevka za konsorcij.

Naše gledališče.

„Ata, veš, saj si rekel, da pojdem v nedeljo jaz v gledališče, da bom zopet enkrat videla Marjetico; veš, ata, saj si obljubil, da pojdem.“

„Ne, ne pojdeš, je prepozno za te; je zvečer predstava, ne pa popoldne!“

„Mbu, mbuu, mbuu, mbuu! Saj si rekel, da bo Marjetica imela vse polno cvetic, ko je tako fletkana, pa ko tako poje, pa se smeje in skače, ko jo tako rada gledam. Saj si rekel, ko bom zdrava, ko ne bom več imela ošpic, da pojdem v gledališče Marjetico gledat. Kaj ne, da pojdem? Mbu! Ata, naj no grem, ko jo imam tako rada!“

„No, bomo videli; če boš pridna!“

„O, bom, bom! Veš, ata, pa ko bo prišla Marjetica, le povej ji, pa bom tako tolkla z rokami, vidiš takole! Pa le povej ji, da bom tudi jaz v gledališču, da mora še bolj lepo peti kakor zadnjič, in pa zavrteti se mora tudi, pa poskočiti. O, pa bom tolkla, oh kako! Uuuuh! — Pa kakšna bo? Ali taka kakor Marjetica, ali taka, veš, kakor je bila takrat, ko je imela take hlačke, kakor vojak, ali pa, veš, taka, kakor takrat, ko je bila enkrat živa enkrat pa mrtva punčka? O, že vem, taka bo, kakor takrat, ko je imela gosli. Ali pa ne? Ali pa tako, kakor, veš, ko je rekla, da je poštarica? Nič, nič, kar tiho bodi, nič nočem vedeti, bom že v nedeljo videla! Kar tiho bodi! V nedeljo! V nedeljo grem v gledališče! Mama, ata je že rekel, da grem!“

Tako naša Veljka, ko sem povedal doma, da je v nedeljo

častni večer g. ce Janove.

Hm, da! Naša Veljka je nekoliko zaljubljena v našo subreto. — r.

Tržaška mala kronika.

Tatvine. V ulici San Marco št. 36 stanujoči 23 letni Vittorio Posar (Požar), ki

je brez službe, je bil aretiran predvčerajšnjim v neki ljudski kuhinji v ulici Capitetelli, ker je zmeknil zidarju Antonu Palazziju denarnico s 418 K.

Brezposelni Antonio Maraspin v ul. Tintore št. 1, je bil predvčerajšnjim aretiran v kavarni „All' arco di Ricardo“ na trgu Barbacan, ker je v družbi z nekim tovarišem ukradel nekemu Antonu Lukinoviću, ki je zaspal za mizo, denarnico s 63 K.

Na zahtevo Romana Cibina, zidarja, stanujočega v ul. Riborgo št. 27, je bila predvčerajšnjim aretirana brezposelna 24 letna Angela Passion, doma iz Ankone, stan. v ul. del Peso, češ da mu je speljala na skrivaj denarnico s 30 K, ki jo je skrila pod obleko svojemu otroku, ki še ni eno leto star in ki ga je nosila v rokah. Ko so na policiji preiskali „mladega tatu“, so našli denarnico z vso vsebino. Ljubeznivo mater so pridržali z otrokom vred v zaporu.

V ul. Fabio Severo je bil predvčerajšnjim aretiran 44 letni Giuseppe Pergotsch, doma v Trstu, stanujoč v ul. Evangelista Toricelli št. 7, ker so ga našli pri sumljivem poslu, ki je ravno „preiskaval“ že nekemu Konradu Dobeju, ki je v pijanosti zaspal na ulici.

„Stara ljubezen nikoli ne zarjavi“, pravijo ljudje, ki se razumejo v to, toda Ana Radojkovičeva ni ena tistih, ki verujejo v ta pregovor, kajti najbrž je izpoznala, da je bolj resničen drugi konec tega pregovora, ki pravi:

„če pa zarjavi, pa dobi škrbine“. Radojkovičeva je namreč živeča „na vero“ z nekim težakom Matejem Kodanom, ki stanuje v ulici Beccherie št. 9., in je preživela z njim tudi eno punčko, toda ljubezen je začela rjaveti in končno je Radojkovičeva rekla svojemu ljubemu Matevžu, da ne mara več biti pri njem, in se je preselila v ulico Giustinelli št. 2. Drugi pa pravijo, da jo je Matevž spodil od sebe.

Naj že bo, kakor hoče, predvčerajšnjim je Matevž zopet nekoliko očistil in odrgnil rjo s svoje ljubezni in je šel k Radojkovičevi, češ naj bi zopet prišla k njemu. Ta pa se je najbrž zbala „škrbine“ in ni hotela z njim. To pa je Matevža, ki je bil zopet enkrat „tako zaljubljen“, tako zelo razjezilo, da ji je zagrozil, da jo ubije.

Ker tak način izkazovanja ljubezni po avstrijskih zakonih ni dovoljen, so Matevža odpejali v ulico Tigor, da se mu njegova vroča ljubezen nekoliko ohladi in se napravi nanjo zopet stara rja.

„Exempla trahunt“ — zgledi vlečejo“, pravi star latinski pregovor, in to se je tudi pokazalo v krouiki naših tržaških „malih grešnikov“ in njihovih pregreh. Pred kratkim smo namreč poročali o fingiranem vlovu pri Sv. Jakobu, včeraj pa smo imeli pod „Tržaško kroniko“ zopet vlov v stanovanje strojnika Frana Srebotnika v ul. Campanile št. 3, pri čemer naj bi bilo Srebotniku ukradenih raznih dragocenosti v vrednosti okrog 7000 K.

Sunlight

razočarava srca vseh gospodinj po snežnobeli čistosti ter slastnem vonju, ki za daje perilu. In kako lahko ter igranje se pere z njim! Samo pomisliti, ne koliko časa pustiti stati, izprati in obesiti. Nič drgnjenja, nič kuhanja, nič poparjenja več!

Generalno zastopstvo:
Alb. Tedeschi
Corso 2, III. n., Trst.

Novi dohodli za pomlad in leto!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preskrbela svoje prodajalno:

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1 in
v GORICI, na Starem trgu 1 (na vogalu Rabatišča)

s svežim poletnim, črnim in barvanim obuvalom ličnega kroja in dela
ter finega in tpežnega usnja.

U dobroznanih in izbornih pekarnah in sladličarnah

JOSIP PAHOR

TRST, ulica Madennina 39, ul. Giuseppe Farini 12 (ogel ul. G. Vassari) in v ul. S. Marco
se dobiva o priliki velikonočnih praznikov velika izbira maslenega kruha (pince),
izgotovljenega s finim, naravnim maslom. Raznovrstne presnice. Pecivo sesprejema
ob vsaki uri. — Specialiteta: vino in likerji v steklenicah.

Pozor Slovenci! Berite in čudite se!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških
oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za
obleke po meri po cenah brez konkurence
v dobroznani trgovini

ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48
Obleke „ „ platna „ 4—18
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28
Obleke „ „ platna „ 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2-14—14
Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.

ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Anton Žerjal
ulica dell' Istria št. 66, — Trst
priporoča svojo
novo trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

— Vse blago vedno sveže. —
Razpošilja se tudi na dom.

— ZDRAVNIK —
Dr. D. KARAMAN
specijalist za notranje bolezni in za
bolezni na dihalih (grlo in nos)
ordinuje na svojem stanovanju v Trstu,
Corso št. 12
od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne.
TELEFON 177/IV.

Kron 6200!!
AUTOMOBILI FORD 1911
Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40-000 voz
edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij
Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša
kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK
ANTON SKERL . TRST
Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734
Velika centralna garaga, ulica dei Sachi 16, vogal ulica Baschetti
TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske)
Automobili na posodo po zmerani ceni.
Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Boljša postrežba.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij
:: **Paolo Gastwirth** ::
TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Penice)
Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi
glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga
Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro **M. AITE** Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu
občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno
korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane
tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za
jesen in zimo, in sicer: Blago (šofe) za ženske in moške obleke, barhenta
(fušanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, pre-
proge, zagrinjala (zavese), posteljna pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi
vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna
bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljše vrste in po najnižjih cenah,
tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

stopom — po svojih močeh izredno, nad pričakovanje dobro izpolnil svojo nalogo i v pevskem in v igralskem pogledu. Omenimo naj le „bohemski duet“ v prvem dejanju, potem v drugem dejanju, ko se „vidita spet“, in končno v tretjem dejanju oni izborni uspehi nastop, ples po stopnicah in odstop, ko Juliette odhaja z odras s pripravljenim Brissardom in Vasilom, ki se je celo moral ponoviti.

V Vasilu Vasiljeviču sta libretista postavila na oder tip, ki mora vzbujati smeh, če bi ga tudi ne hotel. Starec, nekdanji salonski lev, ki ima sedaj le še „voljo“ dobro, dočim pa so mu „kolena“ že tako neznanosko slaba, ki pa je vendar „tako zaljubljen“, je povod celi vrsti najkomičnejših prizorov in zapletov, prava doza kaviarja najneprisiljenejšega, a zanj najprisiljenejšega humorja na celi tej pikantni francoski salati. G. Rajner pa je ustvaril tega Vasilja tudi tako, da občinstvo ni moglo iz smeha. No, pevec g. Rajner ni ravno najsilovitejši in se mu včasih prigodi, da ima zanj Lehar premalo ali preveč not, toda vse to se niti najmanj ne opazi ob njegovi izborni igri, kjer mu pomaga vsaka najmanjša kretnja, vsaka besedica, vsak akcent do gotovega uspeha. Omenimo naj le njegov „kako sem zaljubljen“, tolikokrat ponovljen, a vselej drugačen in vselej z novo salvo smeha za seboj, po-

tem duet z Julietto in končni nastop v tretjem dejanju. Sploh res imenitno izvedena uloga, ki dela gosp. Rajnerju izredno čast.

Manjše pevske vloge so bile v rokah gg. Dragutinoviča (Pelegri in v III. dejanju menager v grandhotelu), Dobčnika (Menčikov), Kralja (Pavlovič), gospic Lepuševce, Kovačičeve, Rogljeve in Stojkovičeve. Kvartet in kvintet v prvem dejanju nista bila sicer ravno najboljše, no, pa že še gre; dobra igra je pokrila pevske slabosti, pri kvintetu pa g. Iličič.

Izmed nepevskih ulog naj omenimo po g. Dragutinoviču z izborno komiko podano ulogo grofice Kokovceve.

Ansambelski nastopi so bili aranžirani prav dobro, zlasti prizor ob nastopu Renéeje v prvem dejanju in pa končni prizor istega dejanja. Isto velja tudi o „polžu“ okrog Angele in Vasilja v drugem dejanju. Inscenerija je bila prav lepa in se moramo posebno pohvalno izreči o pozorišču drugega in tretjega dejanja.

Končno ne smemo prezreti onega, ki ima glavno zaslugo na tako izborni uspehi opereti, našega spretnega, neumornega kapelnika g. Poliča, kateremu je občinstvo priredilo prisrčne ovacije, ko se je pokazal na odru, in pa orkestru, ki je bil popolnoma na svojem mestu. — r.

